

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 51 0 P 175088 21 Gž

Novi Travnik, 05.05.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sutkinja Mirjane Grubešić, kao predsjednice vijeća, Suade Kahrić i Stane Imamović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.M. iz T., zastupan po punomoćniku Admiru Smailagić, advokatu iz Travnika, ulica Bosanska br. 81, protiv tuženog A.S. iz T., , radi naknade nematerijalne štete, vrijednost spora 5.330,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Travniku, broj: 51 0 P 175088 20 P od 19.07.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 05.05.2022. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Žalba se uvažava, presuda Općinskog suda u Travniku, broj: 51 0 P 175088 20 P od 19.07.2021. godine, ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak i odluku.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odlučeno je: Obavezuje se tuženi da tužitelju nadoknadi nematerijalnu štetu i to: - za duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti od 5% u iznosu od 1.250,00 KM, - za pretrpljene fizičke bolove iznos od 835,00 KM, - za pretrpljene psihičke bolove-strah iznos od 555,00 KM, odnosno ukupno 2.640,00 KM, kao i da nadoknadi zakonsku zateznu kamatu počev od 08.07.2020. godine pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana.

Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Tužbeni zahtjev tužitelja preko dosuđenog iznosa se odbija kao neosnovan.

Protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj, zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi obrazlaže da je u ovom predmetu visina štete utvrđena provođenjem dokaza vještačenjem po vještaku medicinske struke a nalaz i mišljenje stranke u toku postupka nisu osporavale. Nadalje se navodi da nije sporno da je u toku postupka proveden dokaz čitanjem presude tog suda, broj: 51 0 K 164192 19 K od 15.11.2019. godine kojom optuženi A.S. (u ovom postupku tuženi) oglašen krivim zbog počinjenja krivičnog djela teške tjelesne ozljede iz člana 172. stav 1. Krivičnog zakona Federacije BiH nanijete oštećenom A.M. (u ovom postupku tužitelju). Iz navedene presude se potpuno jasno može zaključiti da je tuženi svojim ponašanjem prouzrokovao nastalu štetu zbog čega je po mišljenju žalitelja prvostepeni sud trebao odbiti prigovor podijeljene odgovornosti kao neosnovan. Napominje da se pri tome zanemaruje da se nije moglo zaključiti da je tužitelj doprinio štetnom događaju, nego naprotiv tuženi je prišao tužitelju i istog udario otvorenom pesnicom u predjelu glave temeljem čega nema podijeljene odgovornosti, a pri tome se

zanemaruje i odredba člana 12. stav 3. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH jer apsolutno nije dokazano da je tužitelj doprinio takvom nastanku štete čime je povrijeđena i odredba člana 123. istog Zakona. Nadalje navodi da prvostepeni sud nije pravilno cijenio iskaze saslušanih svjedoka jer tužitelj nije poduzeo bilo koju radnju koja bi mogla biti usmjerena prema tuženom, jer je tužitelj je imao verbalni i fizički sukob sa H.S., a iz tog događaja ne proizilazi štetna radnja, niti štetna posljedica zbog čega se ne može smatrati kao doprinos učestvovanja u vlastitoj šteti. Iz presude krivičnog suda i činjeničnog supstrata iste za koji je sud vezan tužitelj na bilo koji način ne učestvuje aktivno u štetnom događaju, a događaji koji su prethodili istom ne mogu biti dovedeni u vezu sa predmetnim događajem. Dakle, tuženi nije uspio dokazati činjenice na kojima temelji svoj prigovor podijeljene odgovornosti a to ne proizilazi ni iz iskaza saslušanih svjedoka, kao i provedenih materijalnih dokaza, pa zbog selektivne analize samo nekih od provedenih dokaza, a posebno materijalnih dokaza izostali su jasni, uvjerljivi i u dovoljnoj mjeri obrazloženi razlozi koji bi opravdavali zaključke suda o odlučnim činjenicama od kojih zavisi pravilnost i zakonitost presude koja se žalbom pobija. Zbog navedenog došlo je do povrede odredbe člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH čime je strankama uskraćeno pravo da protiv takve odluke izjave djelotvoran pravni lijek. Zbog svega navedenog predlaže ovom sudu da usvoji žalbu i preinači prvostepenu presudu na način da u cijelosti udovolji tužbenom zahtjevu tužitelja ili da presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, te postavlja zahtjev za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 360,00 KM.

U odgovoru na žalbu tuženi ističe da je žalba neosnovana, a prvostepena presuda pravilna i zakonita te predlaže ovom sudu da žalbu tužitelja odbije i prvostepenu presudu potvrdi.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u granicama razloga iznesenih u žalbi i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 53/03, 73/04, 19/06 i 98/15), odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga:

Žalba je osnovana.

Predmet ove parnice je zahtjev tužitelja za naknadu nematerijalne štete u visini od 5.330,00 KM nastale kao posljedica iz krivičnog djela koje se dogodilo dana 27.07.2019. godine za koje je tuženi (optuženi) oglašen krivim i kažnjen po zakonu.

Iz stanja spisa i osporene presude proizilazi da su stranke pred sudom izvele dokaze koje su smatrale potrebnim u cilju utvrđivanja odlučnih činjenica u skladu sa članom 7. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Ocjenom izvedenih dokaza, kako to propisuju odredbe člana 8. i člana 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku, prvostepeni sud je utvrdio činjenično stanje u ovoj pravnoj stvari, te donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Za ovakvu svoju odluku prvostepeni sud je u obrazloženju presude daje razloge sa kojim nije saglasan ovaj sud.

Iz prvostepenog spisa vidljivo je da je pred prvostepenim sudom u dokaznom postupku na glavnoj raspravi provedeni su dokazi uvidom i čitanjem u: Presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 164192 19 Kps od 15.11.2019. godine, Nalaz JU Bolnica Travnik, spec. ambulanta od 27.7.2019. godine, Nalaz JU Bolnica Travnik, spec. ambulanta NPS od 27.07.2019. godine, Nalaz JU Bolnica Travnik, spec. ambulanta NPS od 3.9.2019. godine, Nalaz JU Bolnica Travnik specijalistička ambulanta ORL od 16.7.2019. godine, Nalaz JU Bolnica Travnik specijalistička ambulanta hirurgija od 7.8.2019. godine, Nalaz JU Bolnica Travnik specijalistička ambulanta ortopedija od 9.8.2019. godine, Nalaz JU Bolnica Travnik specijalistička ambulanta fizijatrija od 11.10.2019. godine, Nalaz JU Bolnica Travnik RTG služba od 9.8.2019. godine, Nalaz i mišljenje JU Bolnica Travnik od 16.8.2019. godine, Nalaz JU Bolnica Travnik specijalistička ambulanta NPS od 28.7.2019. godine, Nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke Branimira Markunovića od 19.3.2021. godine, saslušanja svjedoka H.S., M.N., Z.I. i L.S., te saslušanja parničnih stranaka.

Prvostepeni sud obrazlaže da je na okolnost utvrđivanja visine nematerijalne štete provedeno medicinsko vještačenje i u nalazu i mišljenju vještaka medicinske struke dr. Branimira Markunović iz Travnika se navodi da je tužitelj pretrpio ozljede, a što je utvrdio uvidom u medicinsku dokumentaciju koje je izvedena kao dokaz u toku ovog postupka, a koje povrede se ogledaju u prelomu nosnih kostiju sa pomakom ulomaka, nagnječenje poglavine sa krvnim podljevom u području desne potiljačne regije, nagnječenje sa krvnim podljevom u području leđa, nagnječenjem u području lijevog ručnog zgloba, te prelom lijeve čunaste kosti (kost u području ručnog zgloba). Vještak navodi da prilikom pregleda tužitelja dana 18.3.2021. godine utvrdio da se tužitelj žali na česte glavobolje i upale sluznice nosa, da su na RTG snimku od 27.7.2019. godine vidljivi prelomi nosnih kostiju sa pomakom ulomaka, te zaključuje da kliničkim pregledom kod tužitelja vidljiva lagana deformacija piramide nosa, nosna pregrada lagano pomaknuta prema lijevoj strani, ali da su kretanje u lijevom ručnom zglobu u granicama normale i da se bol javlja pritiskom u području lijeve čunaste kosti. Vještak navodi kako je jaka bol trajala jedan dan, srednja bol 30 dana u području nosa i lijevog ručnog zgloba, te slabi bolovi u trajanju od 40 dana. U pogledu straha vještak navodi kako je strah jakog intenziteta trajao jedan dan, strah srednjeg intenziteta zbog otežanog povremenog i potpuno onemogućenog disanja kroz nos trajao 30 dana, a da je strah slabog intenziteta trajao 30 dana. Vještak obrazlaže da ova ozljeda kod tužitelja dovela do smanjenja opće životne aktivnosti za 5% i ogleda se u stanju nakon prijeloma nosnih kostiju sa pomakom ulomaka što je rezultiralo promjenu oblika piramide nosa u lakom stepenu i pomakom nosne pregrade prema lijevoj strani također u lakom stepenu, a sve što dovodi do čestih upala sluznice nosa i otežanog disanja. Vještak je mišljenja da promjene u području lijevog ručnog zgloba nisu dovele do smanjenja opće životne aktivnosti. Na glavnoj raspravi vještak je dodao da povrede u području nosa su trajne posljedice u vidu čestih upala sluznice, začepljenog nosa, te da se ovakve posljedice korektivnim hirurškim zahvatom ne bi bitnije promijenile.

Pravilno je prvostepeni sud odlučio kada je u cijelosti prihvatio nalaz kao objektivan, jasan i urađen u skladu sa pravilima struke, te da je vještak odgovorio postavljenom zadatku.

Odredbom člana 12. stav 3. Zakona o parničnom postupku propisano je da je sud u parničnom postupku u pogledu postojanja krivičnog djela i krivične odgovornosti

učinitelja vezan za pravomoćnu presudu krivičnog suda kojom se optuženi oglašava krivim.

Odredbom člana 192. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima određeno je da oštećenik koji je pridonio da šteta nastane ili da bude veća nego što bi inače bila ima pravo samo na razmjerno smanjenu naknadu, a članom 205. istog Zakona određeno je da odredbe o podijeljenoj odgovornosti i sniženju naknade koje vrijede za materijalnu štetu na odgovarajući se način primjenjuju i na nematerijalnu štetu.

Prvostepeni sud obrazlaže da je tuženi u toku postupka isticao prigovor podijeljene odgovornosti, jer je nastanku štete doprinio tužitelj svojim ponašanjem. Iz iskaza parničnih stranaka proizilazi da postoji poremećaj porodičnih odnosa zbog tazbinskih i rodbinskih veza, jer supruga tužitelja je prethodno bila supruga od brata tuženog. Iz iskaza svjedoka proizilazi da je prije fizičkog sukoba između tužitelja i tuženog došlo i do verbalnog sukoba tužitelja sa drugim osobama, te da je tužitelj gurnuo komšiju tuženog H. koji je saslušan kao svjedok, a koje navode tužitelj i ne spori, jer u svom iskazu navodi da je prije sukoba sa tuženim imao verbalni sukob sa H. koga je gurnuo preko ograde, a koji sukob je vidio tuženi i zbog istog i prišao tužitelju. Dalje obrazlaže da se radi o situaciji u kojoj su i tužitelj i tuženi svojim ponašanjem i radnjama doprinijeli nastanku štete, pa prema ocjeni prvostepenog suda i tužitelj i tuženi su u jednakim omjerima odgovorni za nastanak štete. Tužitelj u svom iskazu navodi prvo da nije vidio ko ga je udario pa onda navodi da ga je udario tuženi, a ne zna ko ga je još udario, te je očito da je svojim ponašanjem provocirao lica koja su bila prisutna u vrijeme okupljanja ljudi zbog svadbe, a s druge strane i postupanje tuženog radi ponašanja tužitelja, koje je na strani tuženog ima za posljedicu korištenje prekomjerne sile odnosno udaranjem šakom tužitelja u predjelu glave uslijed čega je zadobio povrede u predjelu glave i vrata, a kako je to vještak detaljno objasnio u svome nalazu i mišljenju. Stoga po odluci prvostepenog suda doprinos tužitelja za nastanak štete je 50%, kao i doprinos tuženog.

Kako ukupna nematerijalna šteta iznosi 5.280,00 KM, a imajući u vidu da je u toku postupka utvrđeno da je tužitelj doprinio nastanku štete od 50%, stoga je tuženi u obavezi da nadoknadi štetu u iznosu od 2.640,00 KM.

Suprotno ovakvom utvrđenju, po ocjeni ovoga suda, pravilno se u žalbi prigovara da je prvostepeni sud selektivno cijenio provedene dokaze iz kojih je zaključio 50% doprinosa tužitelja ovom događaju.

Nadalje, imajući u vidu obrazloženje prvostepene odluke koja se pobija žalbom, pravilno se u žalbi tužitelja ističe da su ostvarene povrede odredaba parničnog postupka. Naime, odredbom člana 8. Zakona o parničnom postupku propisano je da sud odlučuje koje će činjenice uzeti kao dokazane na osnovu slobodne procjene dokaza, te da će savjesno i brižljivo cijeniti svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno. Također, odredbom člana 123. stav 2. istog zakona je propisano da će sud slobodnom ocjenom izvedenih dokaza utvrditi činjenice na osnovu kojih će donijeti odluku, dok je odredbom člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku propisano da će sud u obrazloženju odluke izložiti zahtjeve stranaka i njihove navode o činjenicama na kojima se ovi zahtjevi zasnivaju, dokaze i ocjenu dokaza, kao i propise na kojima je sud zasnovao svoju odluku.

U ovom pravcu pobijana presuda ne sadrži obrazloženje koje svojim kvalitetom daje mogućnost stranci da pobija prvostepenu presudu, a iz razloga propuštanja svestrane ocjene svakog bitnog pojedinačno izvedenog dokaza i ocjena međusobne povezanosti tih dokaza, tj. saslušanih svjedoka, iskaza stranaka i materijalnih dokaza, posebno činjeničnog supstrata presude krivičnog suda, jer iz provedenih dokaza nije sporno da je presudom prvostepenog suda, broj: 51 0 K 164192 19 Kps od 15.11.2019. godine optuženi (u ovom postupku tuženi) oglašen krivim zato što je dana 27.07.2019. godine, oko 17,30 sati, u mjestu V., općina T., ispred porodične kuće M.S., s namjerom da tjelesno ozlijedi drugog, prišao oštećenom A.M., te istog udario zatvorenom pesnicom u predjelu glave, svjestan da tako može teško tjelesno ozlijediti istog i htio to, od kojeg udara je oštećeni zadobio tešku tjelesnu povredu u vidu nagnječenja poglavine sa otokom u području desne potiljačne regije, prijelom nosnih kostiju sa pomakom ulomka, nagnječenje u području stražnje strane grudnog koša i nagnječenje u području lijeve podlaktice, dakle drugog teško tjelesno ozlijedio, čime je počinio krivično djelo „Teška tjelesna ozljeda“ iz člana 172. stav 1. Krivičnog zakona Federacije BiH i osuđen na uvjetnu osudu sa utvrđenom kaznom zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci i rokom provjere od 1 (jedne) godine, a oštećeni A.M. upućen sa imovinsko pravnim zahtjevom na parnični postupak.

Odredbom člana 6. stav 1. Evropske konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda je propisano da prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Dakle, sudska odluka mora da ima razloge na kojima je zasnovana i mora da ima obrazloženje za svaki suštinski važan element za ishod spora. Konstatacija suda u pogledu odlučne činjenice mora da bude tako jasna da se nedvosmisleno stječe utisak da je prvostepeni sud ocjenom svakog pojedinačnog dokaza i svih izvedenih dokaza nedvosmisleno utvrdio odlučnu činjenicu, kako to zahtijeva princip slobodne ocjene dokaza, koji istovremeno ne daje pravo sudu da proizvoljno, bez međusobnog povezivanja i ocjene svih relevantnih dokaza, donese odluku o glavnoj stvari.

Kako prvostepena presuda u smislu prednjeg nema valjano obrazloženje prema odredbi člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH zbog čega se ista ne može ni ispitati, to je na navedeni način parničnim strankama onemogućeno pravično suđenje, jer na osnovu obrazloženja kojeg nema, ne mogu se saznati razlozi za takvu odluku, pa samim tim ni adekvatno uložiti pravne lijekove. Pravo na obrazloženje sudske odluke i prema praksi Evropskog suda, predstavlja element na pravično suđenje. Naprijed navedeni stav o pravu stranke na adekvatno obrazloženje odluke suda zauzet je i od strane Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u odluci, broj: AP-247/06 od 17.09.2008.godine, kao i od strane Vrhovnog suda Federacije BiH u presudi, broj: 63 0 P 002062 09 Rev od 20.01.2011. godine.

U konkretnom slučaju, po ocjeni ovoga suda, izostalo je validno obrazloženje o podijeljenoj odgovornosti kako je to prvostepeni sud odlučio. Naime, iz provedenih dokaza, saslušanjem svjedoka i materijalne dokumentacije, ovaj sud nije mogao prihvatiti kao ispravnu odluku o omjeru podijeljene odgovornosti učesnika u sukobu (tužitelja i tuženog) iz koga su nastale teške tjelesne povrede tužitelju, tim prije što nije sporno da je tuženi koji nije bio učesnik događanja koja su prethodila između tužitelja i druge osobe, prišao tužitelju i istog udario u predjelu glave....., sve na način kako je

to činjenično opisano u činjeničnom opisu optužnice, dakle, po stavu ovoga suda akter sukoba između tužitelja i tuženog je tuženi koji je tužitelju zadao teške tjelesne ozljede zbog čega je i krivično odgovarao i to na način da je priznao krivnju.

Imajući u vidu naprijed navedene razloge, drugostepeni sud je na osnovu člana 227. stav 1., tačka 2. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH žalbu tužitelja usvojio, te presudu prvostepenog suda ukinuo i predmet vratio istom na ponovno suđenje jer se radi o takvoj povredi postupka koju može ispraviti samo prvostepeni sud u ponovnom postupku pravilnom ocjenom već provedenih dokaza, iskaza saslušanih svjedoka i materijalnih dokaza, pojedinačno i u međusobnoj vezi.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje mu je ukazano ovim rješenjem, te donijeti pravilnu i zakonitu odluku u kojoj će dati jasno i potpuno obrazloženje o svim spornim pitanjima, u skladu sa članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, te pravilnom primjenom materijalnog prava odlučiti o tužbenom zahtjevu.

Predsjednica vijeća
Mirjana Grubešić